

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rjks-overheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
41299719

Uw brief
25 september 2023

Uw referentie
2023Z15853

Datum 2 oktober 2023

Betreft Antwoord op schriftelijke vragen van lid Kwint (SP) over bericht 'Mbo'er
loopt vaak lang en onbetaald stage'

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de vragen van het lid Kwint (SP) over het
bericht 'Mbo'er loopt vaak lang en onbetaald stage'.

De vragen werden ingezonden op 25 september 2023 met kenmerk 2023Z15853.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Robbert Dijkgraaf

De antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Kwint (SP) over het bericht 'Mbo'er loopt vaak lang en onbetaald stage' met kenmerk 2023Z15853, ingezonden op 25 september 2023.

Onze referentie
41299719

1. Wat is uw reactie op het artikel 'Mbo'er loopt vaak lang en onbetaald stage'?[1]

Ik vind het niet uit te leggen dat mbo-studenten onbetaald stage lopen of dat studenten oneigenlijk worden ingezet als werknemers. Ik wil dan ook alle leerbedrijven oproepen om dit talent een goede stageplek met passende stagevergoeding te bieden. Dat verdienen de studenten.

2. Deelt u de mening dat het onaanvaardbaar is dat werkgevers stagiaires inzetten als onbetaalde of slecht betaalde arbeidskrachten?

3. Deelt u de mening dat stagemisbruik aangepakt dient te worden en hoe gaat u er voor zorgdragen dat stagiaires niet als reguliere werknemer worden ingezet en een fatsoenlijke stagevergoeding en begeleiding krijgen?

Antwoord op vraag 2 en 3. Deze mening deel ik. Ik vind het onaanvaardbaar wanneer studenten oneigenlijk worden ingezet. Tijdens de stage hoort er voldoende ruimte te zijn om te leren en moet een student goede begeleiding krijgen. Bedrijven mogen studenten niet inzetten als reguliere werknemer. Bij oneigenlijke inzet van stagiaires heeft de Nederlandse Arbeidsinspectie een belangrijke rol. Zij kunnen onderzoek doen en zo nodig een boete opleggen voor onderbetaling. Dit heeft de Arbeidsinspectie onlangs bijvoorbeeld gedaan bij een luchtvaartmaatschappij die stagiaires als volwaardige werknemers heeft ingezet. Daarnaast is belangrijk dat onderwijsinstellingen signalen van stagemisbruik herkennen en daarop handelen.

In het Stagepact MBO zijn afspraken gemaakt met onder andere werkgevers en onderwijsinstellingen over het tegengaan van oneigenlijke inzet van stagiaires als werknemer, het verbeteren van de stagebegeleiding en het stimuleren van een passende stagevergoeding. Deze thema's hangen immers met elkaar samen. Zo is het belangrijk dat er voldoende contact is tussen de school, de student en het leerbedrijf, om de stagebegeleiding te verbeteren en zodat signalen van stagemisbruik eerder worden opgepakt. In het Stagepact is op dit vlak bijvoorbeeld afgesproken dat er per stage in principe ten minste drie contactmomenten tussen school, student en leerbedrijf zijn. Met de partijen van het Stagepact blijven we samenwerken om de doelen en afspraken uit het Stagepact te bereiken. De afspraken worden nauwgezet gemonitord om inzicht te geven in waar we staan en of bijsturing nodig is, zoals ook beschreven in mijn brief over de voortgang en de monitoring.¹

4. Deelt u de mening dat een minimum stagevergoeding voor mbo-studenten nodig is, vooral nu deze studenten worden opgezadeld met steeds hogere kosten?

Ik vind het belangrijk dat alle studenten een passende stagevergoeding ontvangen. Conform het Stagepact ligt het maken van afspraken over

---

¹ Kamerstukken II, 2022-2023, 31524, nr. 572

stagevergoedingen nu bij de sociale partners op de cao-tafels. Dat is de plek om afspraken te maken over stagevergoedingen. Ik verwacht dat de Stichting van de Arbeid dit najaar met een aanbeveling komt om in cao's afspraken op te nemen over een passende stagevergoeding. De voortgang in afspraken in cao's wordt nauw gevolgd in de monitoring van het Stagepact, conform de motie Van Baarle en Westerveld.²

5. Staat u nog achter de uitspraak "Het is onacceptabel en niet uit te leggen als er geen goede vergoeding is. Geen vergoeding kan gewoon niet."?[2]

Ik sta achter deze uitspraak. Ik vind het belangrijk dat iedere student een passende stagevergoeding ontvangt.

6. Wanneer gaat u harde afspraken maken over stagevergoedingen met mbo-studenten, mbo-instellingen en leerwerkbedrijven?

In het Stagepact hebben we afspraken gemaakt over passende stagevergoedingen met vertegenwoordigers van studenten, mbo-scholen en bedrijfsleven. Het is nu aan de sociale partners om te zorgen dat deze afspraken in de cao's landen. Mocht uit de monitoring komende jaren onvoldoende voortgang blijken, dan zal ik hardere afspraken overwegen.

7. Bent u bereid om de stagevergoeding voor alle stagiaires aan te laten sluiten bij die van de rijksstagiairs en een voorziening te treffen voor ondernemers voor wie dit financieel niet haalbaar is? Zo nee, waarom niet?

Wat een passende stagevergoeding is, kan verschillen tussen sectoren. Het is aan sociale partners om hier per sector afspraken over te maken. Zoals afgesproken in het Stagepact is het de verantwoordelijkheid van werkgevers om te zorgen voor een passende vergoeding. Die verantwoordelijkheid ga ik niet overnemen. Bovendien is het niet passend gezien de demissionaire status van het kabinet op dit moment om een financiële voorziening te treffen voor ondernemers voor wie een stagevergoeding financieel niet haalbaar is.

8. Kunt u deze vragen beantwoorden voor het tweeminutendebat mbo (basisvaardigheden/positie en medezeggenschap van studenten)?

Ja.

[1] Trouw, 24 september 2023, 'Mbo'er loopt vaak lang en onbetaald stage', <https://www.trouw.nl/binnenland/mbo-er-loopt-vaak-lang-en-onbetaald-stage~b7f18e1a/>

[2] Website NPO Radio 1, 19 juni 2023, 'Minister Robbert Dijkgraaf over mbo-studenten: 'Géén stagevergoeding is onacceptabel'', <https://www.nporadio1.nl/nieuws/binnenland/7a6e6bdb-0c68->

---

² Tweede Kamer, 2022-2023, 3 6200 VIII, nr. 118

422f-a5db-25242ba3f573/minister-robbert-dijkgraaf-over-mbo-studenten-geen-stagevergoeding-is-onacceptabel

Onze referentie
41299719